

Tervise- ja tööministri määruse „Sotsiaalministeeriumi korraldatavate elutähtsate teenuste kirjeldus ja toimepidevuse nõuded“ muutmise määruse seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

2024. aasta 18. oktoobril jõustus hädaolukorra seaduse redaktsioon, millega laiendati elutähtsate teenuste loetelu. Seaduse § 53 sätestab, et uued elutähtsa teenuse osutajad peavad olema määratud hiljemalt 2026. aasta 28. veebruariks. Seaduse § 36 lõike 2 kohaselt korraldab Sotsiaalministeerium tervishoiuteenuste toimimise ja ravimitega varustamise kui elutähtsate teenuste toimepidevust.

See tähendab seda, et uue hädaolukorra seaduse redaktsiooniga laiendatakse elutähtsa teenuse osutajate hulka Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas. Elutähtsa teenuse osutajaks on seni olnud kõik kiirabibrigaadi pidajad ja haiglavõrgu arengukavas nimetatud haiglad. Edaspidi lisanduvad elutähtsa teenuse osutajate hulka valitud perearstiabi osutajad, üldapteegid ja ravimite hulgimüüjad. Seni ei ole Eestis üksi neist olnud elutähtsa teenuse osutaja. Määruses on sätestatud uus kord, mille alusel saab riigis tagada nimetatud teenuste kättesaadavuse kriisiolukordades.

Määrusega kehtestatakse elutähtsat teenust osutavate perearstikeskuste, üldapteekide ja ravimite hulgimüüjate osutatava teenuse kirjeldus ja toimepidevuse nõuded, elutähtsa teenuse häirest teavitamise kord ning hädaolukorra väljakuulutamise tingimused ja juhtimine.

1.2. Määruse ettevalmistaja

Määruse on ette valmistanud Sotsiaalministeeriumi tervishoiuteenuste osakonna juhataja Nikita Panjuskin (nikita.panjuskin@sm.ee). Juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna terviseõiguse juht Susanna Jurs (susanna.jurs@sm.ee). Määruse on keeleteimetanud Rahandusministeeriumi ühisosakonna dokumendihaldustalituse keeleteimetaja Virge Tammaru (virge.tammaru@fin.ee).

Määrus koostati koostöös Eesti Apteekrite Liidu, Eesti Esmatasandi Tervisekeskuste Liidu, Eesti Perearstide Seltsi, Eesti Proviisorapteekide Liidu, Eesti Ravimihulgimüüjate Liidu, Raviameti ja Terviseametiga.

1.3. Märkused

Määrus on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2022/2557 ülevõtmise käigus toimunud hädaolukorra seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse 426 SE jõustumisega. Tegemist on kehtiva määruse muutmisega, et tagada tervishoiuteenuste korraldamise seaduse, ravimiseaduse ja hädaolukorra seaduse rakendamine. Määrus ei ole seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga ega hõlma isikuandmete töötlemist isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Määrusega muudetakse tervise- ja tööministri 21. aprilli 2018. a määrust nr 17 „Sotsiaalministeeriumi korraldatavate elutähtsate teenuste kirjeldus ja toimepidevuse nõuded“, täpsustades ja laiendades elutähtsate teenuste loetelu ning kehtestades uued toimepidevuse tagamise nõuded perearstiabile, ravimite hulgimüüjatele ja üldapteekidele. Muudatuste eesmärk on tagada elanikkonnale perearstiabi ja ravimite parem kättesaadavus kriisiolukordades ning parandada tervishoiusüsteemi valmisolekut hädaolukordadeks.

Määruse punktiga 1 täpsustatakse määruse reguleerimisala. Muudatus on vajalik, kuna hädaolukorra seaduse uues redaktsioonis uuendati elutähtsate teenuste loetelu, mille korraldamine kuulub Sotsiaalministeeriumi pädevusse.

Määruse punktiga 2 täiendatakse määruse § 2 lõiget 1 punktidega 3–5, milles sätestatakse uued elutähtsad teenused. Perearstiabi elutähtis teenus on vältimatu abi osutamine. Määrus ei piira vältimatu abi definitsiooni, kuna tegemist on meditsiinilise otsusega. Vältimatu abi võib vastavalt olukorrale hõlmata näiteks elupäästvat esmaabi, aegkriitiliste retseptide väljastamist või konsulteerimist sidevahendite kaudu. Perearsti ja -õe tegevusvaldkond on väga lai ning vältimatu abi piiritlemine õigusaktis ei oleks piisavalt paindlik ega tõhus.

Ravimite hulgimüüja elutähtis teenus seisneb Eestisse saabunud ravimite vastuvõtmises, säilitamises, väljastamises ja transportimises Eesti piires. Ravimite hulgimüüja ei vastuta ravimite Eestisse toomise eest – sellise kohustuse kehtestamine ei oleks realistlik, kuna hulgimüüjad ei saa tagada tarneahela toimimist kriisiolukorras.

Üldapteegi elutähtis teenus on ravimite vastuvõtmine, säilitamine ja jaemüük koos ravimialase nõustamisega piiratud mahus.

Määruse punktiga 3 täpsustatakse elutähtsa teenuse häire definitsiooni. Perearstiabi osutajate ja üldapteekide tegevus ning selle katkemine avaldab mõju eelkõige piirkondlikul tasandil, mitte kogu riigis. Seetõttu täpsustatakse määruhes, et ka piirkondliku mõjuga häiret käsitatakse elutähtsa teenuse toimepidevuse häirena.

Määruse punktiga 4 sõnastatakse ümber määruse § 2 lõige 3, et vähendada ristviiteid ja hõlmata ka uusi elutähtsa teenuse osutajaid.

Määruse punktiga 5 täiendatakse määrust §-dega 4¹–4³.

Paragrahv 4¹ sätestab perearstiabi osutaja elutähtsa teenuse kirjelduse ja toimepidevuse nõuded.

Lõige 1 sätestab perearstiabi kättesaadavuse nõuded elutähtsa teenuse toimepidevuse häire, hädaolukorra ja muu sarnase olukorra korral.

Lõige 2 sätestab, et elutähtsa teenuse toimepidevuse katkestuse korral taastab perearstiabi osutaja võimekuse osutada vältimatut abi ühe tööpäeva jooksul. Lisaks sätestatakse lõikes 2 vältimatu abi miinimumnõuded. Määruse § 2 kohaselt on toimepidevuse katkestus olukord, kus teenuse osutamine langeb alla kehtestatud taseme või lakkab täielikult. See tähendab, et teenuse täielikul või peaaegu täielikul katkemisel peab perearstiabi osutaja ühe tööpäeva jooksul suutma tagada vältimatu abi osutamise, aegkriitiliste retseptide väljastamise ja vähemalt ühe sidevahendi teel patsientide nõustamise võimekuse.

Lõige 3 loetleb ohud, mida perearstiabi osutaja peab käsitlema riskianalüüsis ja arvestama nendega toimepidevuse plaanis.

Lõige 4 sätestab, et perearstiabi osutaja arvestab elutähtsa teenuse osutamist toetavate teenuste hankimisel võimaluse korral partneri suutlikkusega osutada teenust ka hädaolukorras. See suunab perearstiabi osutajaid võimaluse korral valima partnereiks näiteks elutähtsa teenuse osutajatest kommertsbanku, telekommunikatsiooniettevõtteid ja muid teenusepakkujaid.

Lõige 5 kohustab perearstiabi osutajat kavandama riskianalüüsi põhjal meetmed, mis võimaldavad teenuse osutamist vähemalt 24 tunni jooksul. See annab hädaolukorra lahendamist juhtivale asutusele ajaruumi, kui perearstikeskus ei suuda iseseisvalt olukorra lahendada.

Paragrahv 4² sätestab ravimite hulgimüüja elutähtsa teenuse kirjelduse ja toimepidevuse nõuded.

Lõige 1 sätestab, et elutähtsa teenuse toimepidevuse häire, hädaolukorra ja sarnaste olukordade korral peab ravimite hulgimüüja tagama ravimite nõuetekohase hankimise (v.a riiki toomine, kui see ei ole objektiivselt võimalik), säilitamise, väljastamise ja transpordi.

Lõige 2 täpsustab, et hulgimüüja ei ole kohustatud tagama ravimite Eestisse toimetamist, kui see ei ole kriisi (nt sõda, rahvusvahelise tarneahela katkemine) iseloomu tõttu võimalik.

Lõige 3 sätestab, et elutähtsa teenuse toimepidevuse häire, hädaolukorra ja sarnaste olukordade korral varustab ravimite hulgimüüja esmajärjekorras teisi elutähtsa teenuse osutajaid ning alles seejärel muid kliente.

Lõige 4 sätestab, et elutähtsa teenuse toimepidevuse häire, hädaolukorra ja sarnaste olukordade korral annab Raviamet täiendavad juhised selle kohta, keda peab ravimite hulgimüüja varustama eelisjärjekorras, lähtudes konkreetse olukorra hindamisest. Sättes ei piirdu eelisjärjekorra saajate ring üksnes teiste elutähtsa teenuse osutajatega, vaid nähakse ette laiem loetelu, kuna lisaks elutähtsa teenuse osutajatele võib olla oluline varustada eelisjärjekorras näiteks Kaitseväge üksuseid.

Lõige 5 sätestab, et elutähtsa teenuse toimepidevuse katkestuse korral taastab ravimite hulgimüüja oma teenuse 48 tunni jooksul (tagades ravimite hankimise, säilitamise, väljastamise ja transpordi).

Lõige 6 loetleb ohud, mida ravimite hulgimüüja peab käsitlema riskianalüüsis ja arvestama nendega toimepidevuse plaanis.

Lõige 7 sätestab, et ravimite hulgimüüja lähtub elutähtsa teenuse osutamist toetavate teenuste hankimisel võimaluse korral partneri suutlikkusest osutada teenust ka hädaolukorras. See suunab ravimite hulgimüüjaid võimaluse korral valima partnereiks näiteks elutähtsa teenuse osutajatest kommertsbanku, telekommunikatsiooniettevõtteid ja muid teenusepakkujaid.

Lõige 8 kohustab hulgimüüjat kavandama riskianalüüsi põhjal meetmed, mis võimaldavad riskide realiseerumise korral osutada teenust vähemalt viie ööpäeva jooksul. See annab hädaolukorra lahendamist juhtivale asutusele ajavaru reageerimiseks.

Paragrahv 4³ sätestab üldapteegi elutähtsa teenuse kirjelduse ja toimepidevuse nõuded.

Lõige 1 sätestab, et üldapteegi elutähtis teenus on ravimite vastuvõtmine, säilitamine ja jaemüük koos ravimialase nõustamisega. Suure patsientide hulga puhul apteegis ei ole tavapärases mahus nõustamine alati võimalik ega ratsionaalne, kuid patsient peab ravimi väljaostmisel saama esmavajaliku teabe selle õigeks ja ohutuks kasutamiseks, sest vale kasutamisega võivad kaasneda terviseriskid. Minimaalse vajaliku nõustamise mahtu saab apteeker hinnata lähtuvalt patsiendi seisundist ja vajadustest ning olemasolevatest teadmistest ravimi kasutamise kohta. Teatud olukordades, näiteks ravimi esmakordse kasutamise puhul, ravimi säilitamise eritingimuste korral (nt külmkapis säilitamine, ravimi piiratud säilivusaeg pärast avamist), ravimiga kaasas olevate ohutusmaterjalide olemasolul ja ravimite koostoimete esinemisel on nõustamine mõõdapääsmatu, kuid kindla ja patsiendile juba tuttava raviskeemi puhul ei ole see piiratud personali- ja ajaressursi korral vajalik.

Üldapteek ei saa tagada ravimite kättesaadavust, kui selle tarnimine pole võimalik. Ajaline nõue on vajalik, et tagada inimestele ravimite kättesaadavus. Määruses ei täpsustata kellelt üldapteek võib ravimeid vastu võtta, sest see on reguleeritud ravimiseaduse § 31 lõikes 3: apteeki võib ravimeid hankida ainult ravimite tootmise või ravimite hulgimüügi tegevusloa omajale kuuluvast ettevõttest või teisest apteegist.

Lõige 2 sätestab, et kui üldapteegil kaup puudub ja varusid ei saa taastada, ei pea ta lõikes 1 sätestatud ajalist nõuet täitma.

Lõige 3 sätestab, et elutähtsa teenuse toimepidevuse katkestuse korral taastab üldapteek 48 tunni jooksul võimekuse ravimeid vastu võtta, säilitada ja väljastada.

Lõige 4 loetleb ohud ja meetmed, mida üldapteek peab käsitlema riskianalüüsis ja arvestama nendega toimepidevuse plaanis.

Lõige 5 sätestab, et üldapteek lähtub elutähtsa teenuse osutamist toetavate teenuste hankimisel võimaluse korral partneri suutlikkusest osutada teenust ka hädaolukorras. See suunab üldapteeki võimaluse korral valima partnereiks näiteks elutähtsa teenuse osutajatest kommertspanku, telekommunikatsiooniettevõtteid ja muid teenusepakkujaid.

Lõige 6 kohustab üldapteeki koostöös lepingupartneriga tagama võimekuse võtta vastu kaardimakseid ka võrguühendusega. Kuna enamik üldapteekides tehtavatest maksetest toimub elektrooniliselt, võib sidekatkestus või muu tehniline häire oluliselt piirata teenuse kättesaadavust. Võrguühendusega kaardimaksete võimaldamine on praktiline lahendus, mis aitab säilitada üldapteegi töövoime olukorras, kus võrguühendus ei toimi, ning tagab ravimite kättesaadavuse elanikkonnale ka kriisiolukorras. Analoogne nõue elutähtsa teenuse osutajaks määratud pankadele on sätestatud Eesti Panga presidendi 13. juuli 2018. a määruse nr 7 „Makseteenuse ja sularaharingluse kirjeldus ja toimepidevuse nõuded“ §-s 5. Kuigi üldapteekidel ei teki lisakulu võrguühendusega kaardimaksete vastuvõtmise valmisoleku eest, kuna selle tagamise kohustus lasub pankadel, peavad üldapteegid olema valmis teenust vastu võtma, sealhulgas kontrollima, et nende kasutuses olevad pangaterminalid toetavad nimetatud funktsiooni. Lõike sõnastuse on välja pakkunud Eesti Pank ja see toetub krediitdiasutuste seaduse § 87¹ lõikele 1.

Lõige 7 kohustab üldapteeki kavandama riskianalüüsi põhjal meetmed, mis võimaldavad osutada teenust vähemalt 72 tunni jooksul. Kuigi nõue on sama mis haiglatel ja kiirabil, on üldapteek väiksem ja suudab toimepidevuse tagamiseks vajaliku taristu (nt generaator, külmkapp jms) tagada väiksema ressursiga. Ühtne 72-tunnine nõue lihtsustab Terviseameti ja Raviameti kriisijuhtimist, tagades kõigi teenuseosutajate sarnase valmisoleku. See annab hädaolukorra lahendamist juhtivale asutusele ajaruumi, kui üldapteek ei suuda iseseisvalt olukorda lahendada.

Määruse punktiga 6 täiendatakse määruse § 5.

Lõige 1 sätestab, et kiirabibrigaadi pidaja, haiglavõrgu haigla pidaja ja perearstiabi osutaja on kohustatud teavitama Terviseameti viivitamata, kuid vähemalt ühe tunni jooksul hetkest, mil tuvastatakse elutähtsa teenuse planeerimata katkestus või selle tekkimise oht, sündmus, mis oluliselt häirib teenuse toimepidevust, või selle vahetu oht, samuti hädaolukord või selle oht. Terviseamet korraldab vältimatu abi toimimist. Isegi lühiajaline vältimatu abi katkestus võib oluliselt mõjutada inimeste tervist ja elu, mistõttu on oluline Terviseameti õigeaegne teavitamine ja varajane sekkumine. Käesolevas lõikes on mõeldud esmast teavitust, mille eesmärk on edastada olemasolev piiratud teave Terviseametile.

Lõige 2 sätestab ravimite hulgimüüja ja üldapteegi kohustuse teavitada Raviameti viivitamata, kuid vähemalt 24 tunni jooksul hetkest, mil tuvastatakse elutähtsa teenuse planeerimata katkestus või selle tekkimise oht, sündmus, mis oluliselt häirib teenuse toimepidevust, või selle vahetu oht, samuti hädaolukord või selle oht. Nimetatud nõue erineb oluliselt lõikes 1 sätestatust, kuna ravimite varustamise valdkonnas esineb aeg-ajalt lühiajalisi häireid (nt makseteenuse tõrge), mis ei põhjusta ulatuslikku teenuse toimepidevuse häiret ega eelda Raviameti kohest sekkumist. 24 tundi on maksimaalne lubatud teavitamistähtaeg vastavalt hädaolukorra seaduse § 38 lõikele 3.

Lõige 3 täpsustab elutähtsa teenuse osutaja teavitamiskohustust olukorras, kus elutähtsa teenuse toimepidevuse häire või katkestus on põhjustatud sündmusest, mis võib viia hädaolukorraneni, mille lahendamine ei kuulu Terviseameti ega Raviameti pädevusse. Näiteks tuleb kaugkütte katkestuse korral teavitada vastava teenuse osutajat.

Lõige 4 sätestab kohustuse esitada üksikasjalik sündmuse aruanne ühe kuu jooksul pärast sellise sündmuse lõppemist nagu elutähtsa teenuse katkestus, katkestuse oht, olulise toimepidevushäire

teke või hädaolukord. Nõue kehtestatakse vastavalt hädaolukorra seaduse § 38 lõikele 6. Juhul kui geograafiline piirkond, mõjutatud teenusekasutajate arv või muu asjakohane teave ei ole konkreetse sündmuse puhul kindlaks määratav, tuleb see aruandes välja tuua.

Määruse punktiga 7 täiendatakse määruse § 6, et täpsustada olukordi, mille ilmnemisel võib Terviseamet või Ravimiamet hinnata hädaolukorra kehtestamise vajadust. Määrusega täiendatakse § 6 punktidega, mis käsitlevad uusi elutähtsa teenuse osutajaid. Peamine erinevus võrreldes varasema sõnastusega seisneb selles, et hädaolukorraks ei loeta enam üksnes olukorda, kus konkreetne elutähtsa teenuse osutaja ei suuda tagada teenuse toimepidevust. Perearstiabi osutajate ja üldapteekide puhul võetakse arvesse kogu piirkonna teenuseosutajate suutlikkust. Näiteks juhul, kui elutähtsa teenuse osutajaks nimetatud üldapteek ei suuda teenust osutada, kuid selle vahetus läheduses tegutsevad teised üldapteegid, ei ole teenuse kättesaadavus inimese vaates piisavalt häiritud, et põhjendada hädaolukorra väljakuulutamist.

Täpsustatakse hädaolukorra juhtimise korraldust olukordades, kus elutähtsa teenuse ulatuslik katkestus või raskete tagajärgedega häire kujuneb hädaolukorraks. Uue sõnastuse kohaselt juhib tervishoiu hädaolukorda Terviseamet, kuid ravimite tarnekindlusega seotud küsimustes kaasatakse Ravimiamet.

3. Määruse mõjud

Määruse eesmärk on tagada Eesti elanikkonnale perearstiabi ja ravimite kättesaadavus kriisiolukorras. Määruse rakendamisel on suurim mõju määratavatele perearstikeskustele, üldapteekidele ja ravimite hulgimüüjatele, kellele luuakse uusi kohustusi, sealhulgas lisandub asutustele täiendavaid kulusid. Mõju avaldub ka Terviseametile ja Ravimiametile, kelle ülesanne on teha ettepanekuid elutähtsa teenuse osutajate nimetamisel ning edaspidi täita elutähtsast teenust korraldava asutuse ülesandeid.

Määrusel on mõju riigi julgeolekule ja majandusele. Teisi mõjusid ei ole tuvastatud.

3.1. Mõju riigi julgeolekule

Sihtrühm: perearstikeskused

Määruse rakendamine tugevdab perearstiabi osutajate toimepidevust kriisiolukordades, võimaldades neil jätkata vältimatu arstiabi osutamist ka hädaolukordades. Selle tulemusena paraneb esmatasandi tervishoiuteenuste kättesaadavus elanikkonnale ning tagatakse tervishoiusüsteemi olulisemate lülide stabiilne toimimine riikliku julgeoleku seisukohalt kriitilistes olukordades. See on vajalik inimeste tervise toetamiseks kriisiajal ning seeläbi nende heaolu, kriisivalmiduse ja kaitsetahte suurendamiseks, samuti vältimatu meditsiini liigse koormuse vältimiseks kriisiolukorras.

Sihtrühm: üldapteegid ja ravimite hulgimüüjad

Määrus soodustab üldapteekide ja ravimite hulgimüüjate suutlikkust tagada teenuse katkematu osutamine kriisiolukordades. Paraneb ravimite tarneahela toimepidevus, mis võimaldab tervishoiuasutustel ja elanikkonnal parema juurdepääsu vajalikele ravimitele. See omakorda suurendab elanikkonna varustuskindlust ja toetab tervishoiusüsteemi toimepidevust, millel on otsene positiivne mõju riigi siseturvalisusele ja kriisivalmidusele.

Määrusel on keskmine mõju julgeolekule, kuna uute elutähtsa teenuse osutajate nimetamine parandab oluliselt tervishoiuteenuste ja ravimite kättesaadavust kriisiolukorras.

3.2. Mõju majandusele

Sihtrühm: perearstikeskused, üldapteegid, ravimite hulgimüüjad

Määrus põhjustab elutähtsa teenuse osutajaks nimetatud perearstikeskustele, üldapteekidele ja ravimite hulgimüüjatele täiendavaid kulusid uute kohustuste täitmisel, mille suurus sõltub asutuse suurusest ja senisest toimepidevuse tasemest. Mõju vähendamiseks arvestatakse uute elutähtsa teenuse osutajate nimetamisel muu hulgas nende senise kriisivalmiduse taseme ja valmidusega võtta vastu uus roll. Sotsiaalministeerium ja allasutused otsivad pidevalt eelarvelisi ja muid võimalusi, et vähendada elutähtsa teenuse osutaja staatusest tulenevaid mõjusid ning toetada toimepidevuse kasvu. Näiteks kavandatakse riiklikul rahastusel kriisikoolitusi töötajatele, investeeringuid elutähtsa teenuse osutajate taristu toimepidevusse ja nende kaasamist riigiasutuste korraldatavatesse koolitustesse.

Määrusega seotud elutähtsate teenuste toimepidevuse tagamiseks on taotletud kokku 4 912 000 eurot riigieelarvest perioodiks 2026–2029. Vahendid on vajalikud elutähtsate teenuste toimepidevuse võimekuse loomiseks ja tagamiseks, küberrünnete tõkestamiseks ja kriisikoolituste läbiviimiseks. Lisaks sellele otsustas Vabariigi Valitsus juba eraldada 500 000 eurot 2026. aasta eelarvesse tervishoiuvaldkonna elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse tagamiseks.

Majanduslik mõju elutähtsa teenuse osutajatele on keskmine – uuest staatusest tulenevad kulud on püsivad, ent riiklikud toetusmeetmed ei ole praegu süsteemsed.

4. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisel otseseid püsikulusid riigiasutustele ei teki, välja arvatud tööjõukulud. Kulud tekivad elutähtsa teenuse osutajaks määratud isikutele. Samuti toob määruse rakendamine kaasa halduskoormuse suurenemise Ravimiametile, Terviseametile ja Sotsiaalministeeriumile, mis kaetakse asutuste ressursi arvelt. Potentsiaalselt võivad tekkida kaudsed kulud Tervisekassale, kui toimepidevuse tagamisega kaasnevad püsikulud osutuvad planeeritust oluliselt suuremaks. Kate leitakse sellisel juhul juhtumipõhiselt olukorra analüüsi käigus.

Elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse arendamiseks on vajalikud ühekordsed investeeringud, mille täpne suurus saajate kaupa selgub konkreetsete isikute määramisel – mida suurem on teenuseosutaja olemasolev kriisivalmidus, seda väiksem on investeeringuvajadus. Kuigi riigieelarves on ette nähtud ühekordsed eraldised toimepidevuse parandamiseks, jätkab Sotsiaalministeerium süsteemsete lahenduste otsimist, et katta vastavad püsikulud.

Määruse rakendamisest tekkiv tulu väljendub tervishoiuvaldkonna kriisivalmiduse ja kerksusvõime paranemises.

5. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

6. Määruse koostööstamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse koostamise töörühmas osalesid peamiselt Sotsiaalministeeriumi, Terviseameti ja Ravimiameti esindajad. Eelnõu edastati koostööstamiseks eelnõude infosüsteemi kaudu Riigikantseleile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Pangale, Tervisekassale, Terviseametile, Ravimiametile, Eesti Apteekrite Liidule, Eesti Esmatasandi Tervisekeskuste Liidule, Eesti Perearstide Seltsile, Eesti Proviisorapteekide Liidule ja Eesti Ravimihulgimüüjate Liidule. Määruse teksti on osapoolte tagasiside põhjal täiendatud.